

KIRJALLINEN KYSYMYS 584/2001 vp

Palestiinalaisten rasistiset oppikirjat

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen valtio on maksanut palestiinalaishallinnon kouluissaan käyttämien oppikirjojen tuotantoa kehitysapuna. Hanke on osa maamme kehitysyhteistyötä, jonka julkilausuttuihin periaatteisiin kuuluu "syvenevän keskinäisen riippuvuuden maailmassa edistää rauhaa, yhteistyötä ja hyvinvointia sekä ehkäistä niihin kohdistuvia uhkia".

Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan (The European Voice 26.4.2001 ja HS 28.4.2001) palestiinalaiskoulujen oppikirjoissa esitetään lapsille mm. seuraavanlaisia, rasistisia ja vihaa lietsovia väitteitä juutalaisista:

"Petollisuus ja epälojaalisuus ovat juutalaisten piirteitä, ja siksi heitä pitää varoa."

"Juutalaiset ovat profeettojen ja uskovaisten vihollisia."

"Ihmiskunta on kärsinyt rasismin ikeestä aikoina, koska saatana on saanut heidän pahat tekonsa näyttämään kauniilta...Sellainen kansa on juutalaiset..."

"Oppilaan pitää oppia, että sionismi on rasistinen ja hyökkäävä liike. Rasistinen ylemmyys on sionismin ja fasismin — natsismin — ydin." (historianopettajan opaskirja)

"Juutalaisten vainot olivat hyödyllisiä ja toivottavia sionistiliikkeen näkökulmasta ja ovat sitä yhä." (historianopettajan opaskirja)

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän kunnioittavasti valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko suomalaisten veronmaksajien varoja kohdistettu edellä perusteluissa mainittujen, rasististen ja lasten keskuudessa vihaa lietsovien oppikirjojen julkaisemiseen, painamiseen ja/tai levittämiseen?

Helsingissä 3 päivänä toukokuuta 2001

Ben Zyskowitz /kok

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Rouva puhemies, olette toimitannut valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi kansanedustaja Ben Zyskowiczin /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 584/2001 vp:

Onko suomalaisten veronmaksajien vaaroja kohdistettu edellä perusteluissa mainittujen, rasististen ja lasten keskuudessa vihaa lietsovien oppikirjojen julkaisemiseen, painamiseen ja/tai levittämiseen?

Vastauksena kysymykseen esitän kunnioittaen seuraavaa:

Vuonna 1995 solmitun Israelin ja PLO:n välisen rauhansopimuksen jälkeen Suomi käynnisti kehitysyhteistyön palestiinalaishallinnon kanssa. Yhteistyön ensisijainen tavoite on Lähi-idän rauhansuhteen tukeminen. Vuosien myötä opetussektorista on muodostunut merkittävin hallitusemme välisen yhteistyön osa-alue. Kahdenvälisen Suomen hallituksen rahoittama perusopetuksen kehittämishanke käynnistyi vuonna 1997. Hankkeeseen liitettiin vuonna 1999 erillinen komponentti, jolla tuetaan koulukirjahankintojen kehittämistä ja koulukirjojen painatusta. Vuoden 2001 loppuun kestävä hankkeen ensimmäisen vaiheen kustannukset ovat 27 mmk, josta koulukirjojen painatusten osuus on 10,8 mmk. EU-maista Suomen lisäksi Alankomaat ja Irlanti rahoittavat koulukirjojen painatusta. UNESCO puolestaan on ollut aktiivisesti mukana opetussuunnitelmien laadinnassa. Lukuvuonna 1999—2000 painettujen eri nimikkeisten oppikirjojen lukumäärä oli yli 350.

Vuonna 1994 perustettu palestiinalaishallinnon opetusministeriö peri Israelilta sen miehityskaudella pahoin rappeutuneen infrastruktuurin ja opetusjärjestelmän, joka Länsirannalla oli jordanialaista ja Gazassa egyptiläistä perua. Palestiinalaisten käytössä on edelleen ensisijaisesti jordanialaisia ja egyptiläisiä koulukirjoja, jotka Israelin miehityshallinto oli aikanaan hyväksynyt käytettäväksi palestiinalaiskouluissa. Toistaiseksi vain luokilla 1 ja 6 on uudet palestiinalaiset koulukirjat. Vähitellen peruskoulun kaikkien luokkien kirjat uudistetaan. Tätä prosessia Suomi omalta osaltaan tukee.

Yhdysvalloissa toimivan juutalaisjärjestön Center for Monitoring the Impact of Peace laatima raportti, jossa tarkastellaan palestiinalaiskouluissa käytössä olevien koulukirjojen sisältöä mahdollisten juutalaisvastaisten kannanottojen näkökulmasta, on ollut ulkoasiainministeriön tiedossa marraskuusta 2000. Ulkoasiainministeriö suhtautuu asiaan vakavasti ja lähti välittömästi selvittämään asiaa. Selvityksissä on käynyt ilmi, että ongelmat liittyvät vanhoihin jordanialaisiin ja egyptiläisiin koulukirjoihin. Uusista koulukirjoista Suomen tietoon ei ole tullut juutalaisvastaisia kannanottoja. Suomen tuki on pyritty suuntaamaan nimenomaan uusien kirjojen painatukseen.

Suomi on keskustellut asiasta muiden koulukirjoja rahoittavien avunantajien sekä palestiinalaisviranomaisten kanssa. Helmikuussa 2001 asia oli esillä ulkoasiainministeriön ja varaopetusministeri Naim Abu Hommusin välisissä keskusteluissa, jolloin Suomen kantana tuotiin selkeästi esille, että Suomen tuella painetut kirjat eivät saa sisältää juutalaisvastaisia tai väkivaltaan yllyttäviä kannanottoja. Sama asia kirjattiin helmikuussa pidetyn opetushankkeen vuosikokouksen

pöytäkirjaan. Ulkoasiainministeriön käsityksen mukaan asiasta on yhteisymmärrys palestiinalishallinnon kanssa. Myös Israelin ulkoministeriötä informoitiin asiasta.

Ulkoasianministeriö suunnittelee tuen jatkamista vuonna 2002 alkavalla opetushankkeen toisella vaiheella. Jatkovaiheen hankesuunnitelma arvioitiin huhtikuussa 2001. Arviointiraportti suosittelee tuen jatkamista. Erityisen tärkeänä nähdään jordanialaisten ja egyptiläisten koulu-

kirjojen korvaaminen palestiinalaisilla kirjoilla sunnitellun aikataulun mukaisesti.

Lopuksi todettakoon, että palestiinalaisen opetuksen suhdetta rauhanprosessiin on tarkasteltu kahdessa erillisessä suomalaisessa selvityksessä. Selvitykset eivät tuo esille palestiinalaisopetuksen kehittämissuunnitelmissa sellaisia tekijöitä, jotka uhkaisivat pysyvän rauhan toteutumista alueella. Opetusohjelmien pääperiaatteissa korostetaan selkeästi rauhan, kansainvälisen yhteisymmärryksen ja yhteistyön tärkeyttä.

Helsingissä 20 päivänä toukokuuta 2001

Ministeri Satu Hassi

Till riksdagens talman

I det syfte 27 § riksdagens arbetsordning anger har Ni, Fru talman, till behöriga medlem av statsrådet översänt följande av riksdagsledamot Ben Zyskowitz /saml undertecknade skriftliga spörs-mål SS 584/2001 rd:

Har finländska skattebetalares medel anvisats till publikation, tryckning och/eller spridning av de i tidigare motivering nämnda rasistiska och hos barn hatuppeggande läroböckerna ?

Som svar på detta spörs-mål får jag vördsamt an-föra följande:

Efter det år 1995 slutna fredsavtalet mellan Isra-el och PLO startade Finland utvecklingssamarbe-te med den palestinska förvaltningen. Det främ-sta målet för samarbete är att stöda fredsproces-sen i Mellanöstern. Under årens gång har under-visningssektorn blivit det mest betydande delom-rådet inom samarbetet mellan våra regeringar. Det av Finlands regering finansierade bilaterala utvecklingsprojektet för grundundervisningen inleddes år 1997. Till projektet anslöts år 1999 en separat komponent, genom vilken utvecklande av skolboksanskaffning och tryckning av skolböcker understöds. Projektet pågår till slutet av år 2001 och kostnaderna för det första skedet är 27 mmk, varav andelen för tryckning av skolböcker utgör 10,8 mmk. Av EU-länderna finansierar för-utom Finland också Nederländerna och Irland tryckning av skolböcker. UNESCO har för sin del aktivt deltagit i utarbetandet av undervis-ningsplaner. Under läsåret 1999—2000 uppgick antalet olika boktitlar till över 350 stycken.

Den palestinska förvaltningens undervisnings-ministerium grundades 1994 och ärvde en under den israeliska ockupationsperioden svårt förfal-len infrastruktur och undervisningssystem, vil-

ket på Västbanken var uppbyggt på jordansk och i Gaza på egyptisk grund. Palestinierna använder sig fortfarande i första hand av jordanska och egyptiska skolböcker, vilka Israels ockupations-förvaltning i tiderna hade godkänt för bruk i de palestinska skolorna. Hittills har endast klasser-na 1 och 6 fått nya palestinska skolböcker. Grad-vis förnyas alla grundskolans klassers böcker. Finland stöder för sin egen del denna process.

Den i Förenta Staterna verkande judiska orga-nisationen "Center for Monitoring the Impact of Peace" har gjort upp en rapport, där innehållet i de skolböcker som är i bruk i de palestinska sko-lorna granskas med utgångspunkt i eventuella ju-defientliga aspekter. Utrikesministeriet har haft kännedom om rapporten sedan november år 2000. Utrikesministeriet ser allvarligt på frågan och inledde omedelbart en utredning av ärendet. I utredningarna har det framkommit att problemen ansluter sig till de gamla jordanska och egyptis-ka skolböckerna. Till Finlands kännedom har inte kommit några judefientliga ställningstaganden i de nya skolböckerna. Strävan har varit att rikta Finlands stöd uttryckligen till tryckningen av de nya böckerna.

Finland har fört diskussioner i frågan med de andra bidragsgivare, som deltar i finansieringen av skolböckerna samt med de palestinska myn-digheterna. I februari 2001 var frågan uppe i dis-kussioner mellan representanter för utrikesminis-teriet och viceutrikesminister Naim Abu Hom-mus och då framfördes klart Finlands stånd-punkt, att böcker finansierade med stöd från Fin-land inte får innehålla judefientliga eller till våldshandlingar uppeggande ställningstaganden. Samma ståndpunkt antecknades till protokollet från utbildningsprojektets årsmöte, som hölls i februari. Enligt utrikesministeriets uppfattning råder samförstånd i frågan med den palestinska

myndigheten. Även Israels utrikesministerium informerades om frågan.

Utrikesministeriet planerar att fortsätta stödet i form av utbildningsprojektets andra skede, som inleds år 2002. Projektplanen för fortsättnings-skedet evaluerades i april år 2001. Evaluerings-rapporten rekommenderar att stödet fortsätts. Speciellt viktigt anses det vara att de jordanska och egyptiska skolböckerna ersätts med palestinska böcker i enlighet med den planerade tidtabellen.

Avslutningsvis kan konstateras, att den palestinska undervisningens förhållande till freds-processen har granskats i två skilda finländska utredningar. I dessa utredningar presenteras inga sådana faktorer inom utvecklingsarbetet beträffande den palestinska undervisningen, vilka skulle utgöra hot mot ett förverkligande av en bestående fred i området. I undervisnings-programmens grundprinciper betonas tydligt vikten av fred, internationell förståelse och samarbete.

Helsingfors den 20 maj 2001

Minister Satu Hassi